

Акцент

Анкетите на НСИ сред отраслите на икономиката от края на август показват спад на общия показател за бизнес климата спрямо юли, като стопанската конюнктура се оценява като неблагоприятна. В промишлеността оценките на предприемачите за състоянието на предприятията се премества от „по-добро“ на „задоволително“, но очакванията им за производствената активност през следващите три месеца са благоприятни. Несигурната икономическа среда и недостига на работна сила са главните проблеми в сектора. Оценките на строителните предприемачи за състоянието на предприятията и за активността в бранша през следващите три месеца са резервирани. Според тях пречка за развитието на строителството е недостигът на работна ръка, конкуренцията и несигурната икономическа среда. Търговците на дребно споделят също по-умерени оценки за състоянието и перспективите пред бизнеса си. Като главни фактори, затрудняващи дейността им, те посочват конкуренцията, недостатъчното търсене и несигурната икономическа среда. От своя страна индикаторът за бизнес-климатата в сектора на услугите също се понижава, като очакванията на мениджърите за следващите три месеца са умерени. Конкуренцията в бранша, несигурната икономическа среда и недостига на работна сила се посочват като най-сериозни пречки за бизнеса с услуги. Всички сектори предвиждат запазване равнището на продажните цени през следващите три месеца.

Дългосрочен кредитен рейтинг на България

Рейтингова агенция	Рейтинг	Перспектива	От дата
S&P	BBB-	положителна	31.05.2019
Moody's	Baa2	положителна	30.08.2019
Fitch	BBB	положителна	23.08.2019

Източник: МФ

Анализатор:

Емил Калчев, д-р ик.
emil.kalchev@raiffeisen.bg

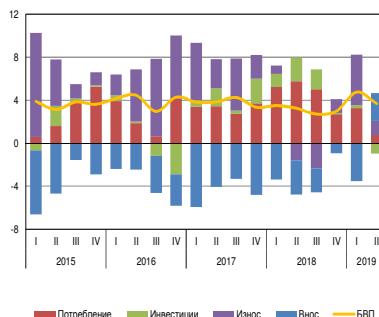
Редактор:

Божидар Гуров
bojidar.gyurov@raiffeisen.bg

	2015	2016	2017	2018	2019e	2020f
БВП (реален растеж, %)	3.6	3.9	3.8	3.1	3.5	2.5
Номинален БВП (млрд. лева)	88.6	94.1	98.6	107.9	116.4	122.7
Потребителски цени, средногодишни (растеж, %)	-0.1	-0.8	2.1	2.8	3.9	3.4
Средна месечна брутна работна заплата (лева)	882	950	1045	1133	1255	1370
Коефициент на безработица (средногодишно, %)	9.1	7.6	6.2	5.2	4.7	5.8
Бюджетен баланс (% от БВП)	-2.8	1.6	0.9	0.1	-0.5	-0.5
Публичен дълг (% от БВП)	25.6	29.1	25.1	22.1	20.7	24.0
Търговски баланс (млрд. евро)	-5.8	-2.1	-1.7	-4.1	-3.9	-4.9
Текуща сметка (млрд. евро)	0.0	2.5	6.5	4.6	2.9	1.6
Нетни преки чуждестранни инвестиции (млрд. евро)	2.5	1.0	1.4	0.5	1.5	1.0
Валутни резерви на БНБ (млрд. евро)	20.3	23.9	23.7	25.1	23.8	23.0
EUR/BGN (в края на годината)	1.96	1.96	1.96	1.96	1.96	1.96

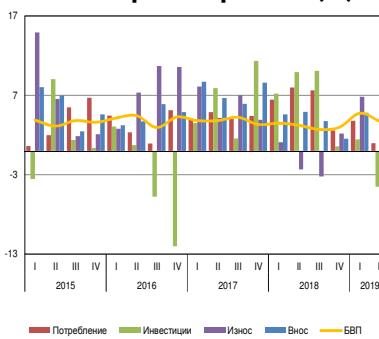
Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Приноси за реалния растеж на БВП от страна на търсенето (пр.п.)

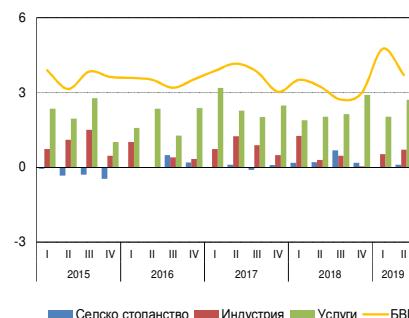
Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Реален растеж на компонентите на БВП от страна търсенето (%)

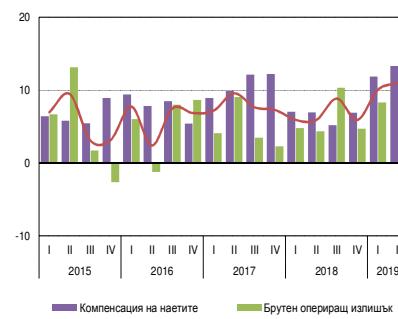
Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Приноси за реалния растеж на БВП от страна на предлагането (пр.п.)

Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Брутна добавена стойност по компонентите на дохода (% номинален растеж)

Източник: НСИ, РБИ/Райфайзен РИСЪРЧ

Свиващия се внос задвижи ръста на БВП

През второто тримесечие на 2019 г. реалният икономически растеж достигна 3.7% на годишна база, което макар и по-ниско от предходното тримесечие (4.8%) бе малко по-високо от очакваното.

От страна на търсенето, влиянието на външното търсене върху ръста бе решаващо, за разлика от вътрешното, чийто принос премина в отрицателен, за пръв път от 10 тримесечия насам. Така износи регистрира принос от 1.3 пр.п., който обаче се мултилицираше от този на свиващия се внос (2.6 пр.п.), и в резултат влиянието на нетния износ към динамиката на БВП достигна 3.9 пр.п. От друга страна, в рамките на вътрешното търсене положителен принос, макар и ограничен, реализира крайното потребление (0.8 пр.п.), докато брутните инвестиции задържаха растежа с 1.0 пр.п., главно поради по-бавно растящите запаси. Последното обяснява донякъде и отрицателния ръст на вноса за периода. По отношение на динамиката на компонентите на БВП вноси нарасна с 2.1% спрямо второто тримесечие на 2018 г., а износи намаля с 4.0%. От своя страна крайното потребление се увеличи с 1.0%, а брутно капиталообразуването се сви с 4.1%.

От страна на предлагането, през второто тримесечие най-солиден принос за растежа на БВП имаше очаквано секторът на услугите (2.7 пр.п.), следван от индустрията (0.7 пр.п.), в т.ч. строителството (0.3 пр.п.), докато селското стопанство повлия слабо за ръста (0.1 пр.п.). В сектора на услугите водещ принос имаха държавното управление, здравеопазването, образованието и социалната работа (0.8 пр.п.), операциите с недвижими имоти (0.6 пр.п.), търговията и ремонтът на автомобили, хотелиерството и ресторантърството (0.3 пр.п.) и финансовите и застрахователните дейности (0.3 пр.п.). Те бяха следвани от научните изследвания (0.2 пр.п.), създаването и разпространението на информация (0.2 пр.п.) и културата, спорта и развлеченията (0.1 пр.п.).

В растежа на номиналната брутна добавена стойност (11.0% на годишна база) компенсациите на наемите през първото тримесечие нараснаха с близо 13.3%. На този фон темпът на брутния опериращ излишък, индикатор за производствената дейност на фирмите, се увеличи с 8.4%.

Въпреки пессимистичните оценки за състоянието на икономиката към края на третото и очакванията за четвъртото тримесечие според анкетите на НСИ от август, прогнозата на Райфайзен Рисърч за цялата 2019 г. се повишила от 3.0% на 3.5%, главно поради силния резултат от първото полугодие (4.2%). За второто полугодие очакваме растеж от малко под 3.0%, движен от вътрешното търсене и подкрепян от експорта, докато вноси ще се възстанови до слаб растеж.

Ограничена отговорност относно макроикономически анализ

Изател: Райфайзенбанк (България) ЕАД (отсега наиматък "РББГ").

РББГ е кредитна институция по смисъла на §1 Закон за кредитните институции със седалище и адрес на управление гр. София 1407, бул. Никола Вапцаров 55, Експо 2000, www.rbb.bg.

Надзорен орган: Комисия за финансов надзор ("КФН"), гр. София 1000, ул. "Будапеща" 16 и Българска Народна Банка, гр. София 1000, пл. "Княз Александър I" №1. Допълнително, Райфайзенбанк (България) ЕАД е обект на надзор от страна на Европейската Централна Банка (ЕЦБ), с който ЕЦБ се ангажира в рамките на Единния Надзорен Механизъм (ЕНМ), който се състои от ЕЦБ и националните компетентни органи (Регламент (ЕС) № 1024/2013). Освен ако не е дадено тук изрично друго, препратките към правните норми се отнасят до нормите, приети от Република България.

Настоящият анализ е изгответ и публикуван единствено на български език и е съобразен единствено с изискванията на действащото българско законодателство. Настоящият документ е предназначен за информационни цели и не може да бъде превеждан на език различен от български, възпроизвеждан и разпространяван на трети лица или в държави извън Република България. Настоящият документ не представлява нито предложение, нито проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа („ЗППЦК“), Закона за пазарите на финансови инструменти („ЗПФИ“) или друг относим нормативен акт, вкл. и чуждестранен. Инвестиционно решение по отношение на ценни книжа, финансов продукт или инвестиция трябва да бъде взето на базата на одобрен, публикуван проспект или пълна документация за въпросните ценни книжа, финансов продукт или инвестиция, а не на базата на този документ.

Настоящият документ не представлява лична препоръка за покупка или продажба на финансови инструменти по смисъла на ЗППЦК, ЗПФИ или друг относим нормативен акт. Нито настоящият документ в цялост, нито която и да е част от него представлява основание за сключване на договор или обвързване с каквъто и да било друг ангажимент. Този документ не е заместител на необходимия съвет за покупка или продажба на ценни книжа, инвестиционен или друг финансов продукт. По отношение на продажбата или покупката на ценни книжа, инвестиции или финансови продукти, вашият банков консултант може да предостави индивидуална консултация, която е подходяща за инвестиции и финансови продукти.

Настоящият анализ е създаден на базата на общодостъпна информация, а не на поверителна информация, която страната, изготвяща анализа, е придобила изключително на основата на клиентски отношения с дадено лице.

Освен ако изрично не е споменато друго в настоящата публикация, изателите на доклада считат предоставената информация за надеждна, но не предоставя гаранции по отношение на нейната точност, прецизност и пълнота.

В развиващите се пазари може да има по-висок рисков, свързан с приключването на сделките и съхранение на финансови инструменти, в сравнение с пазари с вече изградена инфраструктура. Ликвидността на акциите/финансовите инструменти може да бъде повлияна от броя на маркет-мейкърите. И двете обстоятелства могат да доведат до повишен рисков по отношение на сигурността на инвестициите, направени въз основа на информацията, съдържаща се в този документ.

Информацията в тази публикация е актуална до датата на създаване на документа. Той може да не е актуален спрямо бъдещи развития, които не са отразени в публикацията.

Освен ако изрично не е споменато друго анализаторите, наети от РББГ, не се възнаграждават за специфични инвестиционни банкови сделки. РББГ забранява на нейните анализатори и лицата, които докладват на анализаторите, да придобиват ценни книжа или други финансови инструменти на всяко предприятие, което е обхванато от анализаторите, освен ако такова придобиване не е разрешено предварително от съответния отдел Нормативно съответствие.

РББГ е въвело следните организационни и административни споразумения, включително информационни бариери, които да спират или предотвратяват конфликт на интереси във връзка с препоръки: РББГ е определило всеобщо обвързващи конфиденциални зони. Конфиденциални зони обикновено са организационни единици в рамките на кредитните институции, които са отделени от други звена посредством организационни мерки, които регулират обмена на информация, доколкото свързана информация е постоянно или временно обработвана там. Свързана информация не напуска конфиденциалната зона и трябва да се третира като строго поверителна във вътрешните бизнес операции, включително и при взаимодействието с други звена. Това не се отнася до прехвърлянето на информация, необходима за обичайните бизнес операции. Такова прехвърляне на информация обаче е ограничено до това, което е абсолютно необходимо (need-to-know принцип). Обменът на свързана информация между две конфиденциални зони може да се случи само с участието на Специалист Нормативно съответствие.

Ако се установи, че някое от условията на тази „Ограничена отговорност“ е незаконосъобразно, недействително или неизпълнимо, съгласно което и да е приложимо право, това условие, доколкото е разграничимо от останалите условия, се счита за несъществуващо в тази „Ограничена отговорност“; то по никакъв начин не засяга законосъобразността, действителността или изпълнимостта на останалите условия.

Настоящият макроикономически анализ е свободно достъпен на интернет страницата на РББГ: www.rbb.bg